

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
ELM VƏ TƏHSİL NAZIRLIYI

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin
12.09 2022-ci il tarixli F.531 №- li
əmri ilə təsdiq edilmişdir.

**“Avtomobil mühərriklərinin yığıcısı”
ixtisası üzrə
Təhsil Proqramı (Kurikulum)**

Bakı – 2022

“Avtomobil mühərriklerinin yiğicısı” ixtisası üzrə Təhsil Programı (Kurikulum)

- 1. Təsnifat üzrə ixtisasın şifri (kodu):** 030625
- 2. Məşğulluq təsnifatında kodu:** 8211
- 3. Milli kvalifikasiyalar səviyyəsi:** 4
- 4. Peşə təhsili pilləsi:** İlk peşə təhsili
- 5. İxtisasın qrupu:** Avtomotonəqliyyat vasitələrinin texniki vəziyyəti
- 6. İxtisasın əhatə etdiyi sahələr:** Nəqliyyat vasitələri
- 7. Qəbul şərtləri:** Ən azı ümumi orta təhsil
- 8. Tədris müddəti:** Ümumi orta təhsil bazasından: 1 il
- 9. Attestasiya:** Tələbələrin qiymətləndirilməsi “Peşə təhsili pilləsində təhsilalanların attestasiyasının aparılması Qaydasi”na uyğun həyata keçiriləcək.
- 10. Ümumtəhsil fənləri üzrə tədrisin təşkili tam orta təhsil səviyyəsində tədrisin təşkili normativlərinə uyğun həyata keçirilir.**

İxtisasın tədris planı - modulların siyahısı

İxtisasın adı: Avtomobil mühərriklərinin yiğicısı										
Təhsil müddəti: 1 il (ümumi orta təhsil)										
Nº	Bölmələr, təhsil sahələri, modullar (fənlər)	saatların miqdarı	Həftəlik dərs saatlarının miqdarı							Məsləhət
			I		II					
			5	10	10	3	9	1		
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	Fiziki tərbiyə	25	1	1	1					
2	Çağırışaqədərki hazırlıq	25	1	1	1					
3	Ana dilində ünsiyət	40	4	2						
4	Xarici dildə ünsiyət	40	4	2						
5	İKT-dən istifadə	40	2	3						
6	Peşə etikası	40	2	3						
7	Sahibkarlıq	40	4	2						
8	Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması	40			4					
	Baza modulları üzrə cəm:	290	18	14	6					
	Peşə-ixtisas fənləri (modulları), nəzəri	350	10	11	19					
9	Sxem, çertyoj və qrafiki işlər	20		2						
10	Elektrotexnika	25	1	2						
11	İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları	25	1	2						
12	Daxili yanma	15	1	1					6	

	mühərrikləri 1							
13	Daxili yanma mühərrikləri 2	60			6			
14	Avtomobilərin ümumi quruluşu	35	3	2				
15	Daxili yanma mühərriklərinin təmirə hazırlığı 1	15	1	1				7
16	Daxili yanma mühərriklərinin təmirə hazırlığı 2	60			6			
17	Texniki ölçmələr və müsaidələr	25	3	1				
18	Çilingər-təmir işləri	70			7			7
	İstehsalat təlimi (praktik modullar)	400	8	12	12	40	0	
	İstehsalat təcrübəsi	360					40	
	Tələbələrin maksimum məcburi dərs yükü	1400	36	37	37	40	40	0 0
	Məsləhət saatları:	20						
	YEKUN	1420						

Modulların spesifikasiyası

Modulun adı: İKT-dən istifadə
Modulun kodu: 1
Təlim nəticəsi 1: Internetdə məlumatları tapmağı, qiymətləndirməyi və idarə etməyi bacarır.
Təlim nəticəsi 2: Sosial media vasitələrindən istifadə edir.
Təlim nəticəsi 3: Rəqəmsal məzmun hazırlayır.
Təlim nəticəsi 4: İKT-dən təhlükəsiz şəkildə istifadə üsullarını tətbiq edir.
Təlim nəticəsi 5: Sadə texniki problemləri həll edir.
Modulun adı: Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması
Modulun kodu: 2
Təlim nəticəsi 1: Özünü tanımağı və şəxslərəası münasibətləri tənzimləməyi bacarır.
Təlim nəticəsi 2: Düşünməyi və problemləri həll edərək qərarları qəbul etməyi bacarır.
Təlim nəticəsi 3: Karyera məqsədlərini müəyyən edir və müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə etməyi bacarır.
Modulun adı: Peşə etikası
Modulun kodu: 3
Təlim nəticəsi 1: Peşəkarlıq prinsiplərini bilir.
Təlim nəticəsi 2: Vaxtdan səmərəli istifadə etməyi bacarır.
Təlim nəticəsi 3: Qrup daxilində səmərəli işləməyi bacarır.
Təlim nəticəsi 4: İş yerində davranış qaydalarını təhlil etməyi bacarır.
Modulun adı: Sahibkarlıq
Modulun kodu: 4
Təlim nəticəsi 1: Sahibkarlıq ideyalarını, imkanlarını müəyyən etməyi və qiymətləndirməyi bacarır.
Təlim nəticəsi 2: Sadə biznes layihəsini hazırlayır.
Təlim nəticəsi 3: Sahibkarlıq ideyalarını necə həyata keçirməli olduğunu göstərir.

Modulun adı: Fiziki tərbiyə

Modulun kodu: 5

Təlim nəticəsi 1: Hərəki vərdiş və bacarıqları formalaşdırın müxtəlif statik və dinamik hərəkətləri sadə üsullarla icra edir.

Təlim nəticəsi 2: Fiziki tərbiyə prosesində intizam və rejim qaydalarına əməl edir, birgə fəaliyyət bacarıqları nümayiş etdirir.

Təlim nəticəsi 3: İdman oyunlarını, o cümlədən milli idman oyunlarını və onların növlərini təqdim edir.

Modulun adı: Xarici dildə ünsiyyət

Modulun kodu: 6

Təlim nəticəsi 1: Gündəlik məsələlər, təhsil, iş, iş yerində sağlamlıq və təhlükəsizlik mövzularında ünsiyyət qurmağı və özünü ifadə etməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 2: Gündəlik məsələlər üzrə baza səviyyəsində ünsiyyət qurmağı bacarır.

Təlim nəticəsi 3: Müasir texnologiya ilə bağlı terminləri bilir və diskusiyyalar aparmağı bacarır.

Modulun adı: Sxem, çertyoj və qrafiki işlər

Modulun kodu: 7

Təlim nəticəsi 1: Çertyojların qaydaya salınma qaydalarını, həndəsi qurmaları və texniki rəsmiň xüsusiyyətlərini bilir.

Təlim nəticəsi 2: Çertyojlarda görünüşləri, kəsik və kəsimləri, maşinqayırma çertyojları haqqında ümumi məlumatları bilir və ayırd etməyi bacarır.

Modulun adı: Elektrotexnika

Modulun kodu: 8

Təlim nəticəsi 1: Elektrik dövrələrinin hesablanması və qurulmasını bacarır.

Təlim nəticəsi 2: Elektromaqnit induksiya qanunlarını bilir.

Təlim nəticəsi 3: Transformatorlar, onların vəzifələrini, iş prinsipini və tətbiq sahələrinin bilir.

Modulun adı: İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları**Modulun kodu: 9**

Təlim nəticəsi 1: İş yerində əməl ediləcək təhlükəsizlik tədbirlərini bilir və qaydaları tətbiq etməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 2: Alətlərlə işləyərkən, aqreqatları sınaq edərkən əmək təhlükəsizliyi və iş zamanı yarana biləcək yanğın təhlükəsizliyi tədbirlərini bilir və tətbiq etməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 3: İstehsalat zədələnmələrinin növlərini, yaranma səbəblərini bilir və müvafiq tədbirlər görməyi, ətraf mühitin mühafizəsi və yanğınsöndürmə vasitələrinə dair ilkin tədbirləri bilir və həyata keçirməyi bacarır.

Modulun adı: Avtomobilərin ümumi quruluşu**Modulun kodu: 10**

Təlim nəticəsi 1: Avtomobilərin ümumi quruluşunu və daxili yanma mühərriklerinin növlərini, quruluşunu bilir və praktik tapşırıqları yerinə yetirməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 2: Avtomobilərin transmissiyalarının növlərini, quruluşlarını, elementlərini, vəzifələrini bilir və praktik tapşırıqları yerinə yetirməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 3: Avtomobilərin idarəetmə mexanizmlərinin quruluşlarını, elementlərini, vəzifələrini bilir və praktik tapşırıqları yerinə yetirməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 4: Avtomobilərin hərəkət hissəsinin ümumi quruluşunu, onların kuzaları və kabinalarına dair məlumatları bilir və praktik tapşırıqları yerinə yetirməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 5: Avtomobilərin elektrik avadanlıqlarının və əlavə avadanlıqlarının quruluşunu bilir və praktik tapşırıqları yerinə yetirməyi bacarır.

Modulun adı: Daxili yanma mühərrikləri**Modulun kodu: 11**

Təlim nəticəsi 1: Daxili yanma mühərriklerinin ümumu quruluşunu, növlərini bilir və praktik tapşırıqları yerinə yetirməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 2: Dördtaktlı mühərriklərin iş taktlarını fərqləndirir və iş prinsipini bilir və tətbiqini bacarır.

Təlim nəticəsi 3: Çarxqolu, sürgüqolu və qaz paylama mexanizmlərinin iş prinsiplərini və nasazlıqlarını bilir və nasazlıqları müəyyən edib nizamlamağı bacarır.

Təlim nəticəsi 4: Daxili yanma mühərriklərinin sistemlərini bilir və nasazlıqlarını bilir və nasazlıqları müəyyən edib nizamlamağı bacarır.

Modulun adı: Daxili yanma mühərriklərinin təmirə hazırlığı

Modulun kodu: 12

Təlim nəticəsi 1: Avtomobil mühərriklərinin təmir olunan hissələrinin təmirini vaxt normalarına riayət etməklə bilir və onların tətbiqini bacarır.

Təlim nəticəsi 2: Müvafiq əl, mexaniki və ya elektrik alətlərindən təhlükəsiz istifadə qaydalarını bilir və praktik tapşırıqları yerinə yetirməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 3: Mühərrikin təmir işinin ardıcılığının planlaşdırılması qaydasını bilir və tələblərə əməl etməklə praktik işləri yerinə yetirməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 4: Alətlərin işə uyğun seçilməsini və istifadəyə yararlığını müəyyən etməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 5: İş ərazisində avadanlıqların səliqəli saxlanması və iş prosesləri barədə qeydiyyatları aparıb hesabat verməyi bacarır.

Modulun adı: Texniki ölçülər və müşahidələr

Modulun kodu: 13

Təlim nəticəsi 1: Daxili yanma mühərrikinin mexanizm və sistemlərinə texniki qulluq göstərməyi və təmirini bacarır.

Təlim nəticəsi 2: Avtomobilin mühərriklərinin çarxqolu-sürgüqolu və qazpaylama mexanizminin yiğim vahidlərinə texniki qulluq göstərməyi və təmirini bacarır.

Təlim nəticəsi 3: Mühərrikin alışdırma və soyutma sisteminin texniki ölçülərini çıxarmağı bacarır.

Modulun adı: Çilingər-təmir işləri

Modulun kodu: 14

Təlim nəticəsi 1: Çilingər işinin təşkili qaydalarına əsasən iş yerini hazırlamağı bacarır.

Təlim nəticəsi 2: Avtomobilin aqreqatlarının və elektrik avadanlıqlarının sökülməsi qaydalarını bilir və təhlükəsizlik qaydalarına əməl etməklə yerinə yetirməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 3: Metal kəsən alətlərdən və qayka açan açarlardan istifadə etməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 4: Avtomobilin kuzasında zədələnmiş hissələrin aşkar edilməsini, çilingərlik işinin vaxt normalarına dair təlimatları bilir və tətbiqini bacarır.

Modulun adı: İstehsalat təcrübəsi (iş yerində öyrənmə)

Modulun kodu: 15

Təlim nəticəsi 1: Mühərrikin mexanizmlərinin, düyüm vahidlərinin sökülməsini, təmirini və yiğilmasını texnologianın və standartın tələblərinə uyğun yerinə yetirir.

Təlim nəticəsi 2: Sistemlərin sökülüb-yiğilmasını, təmirini, tənzimləmə əməliyyatlarını texnologianın və standartın tələblərinə uyğun yerinə yetirilməsini bacarır.

Təlim nəticəsi 3: Mühərrikə birləşən əlavə aqreqatların sökülüb-yiğilmasını, təmirini, tənzimləmə əməliyyatlarını texnologianın və standartın tələblərinə uyğun yerinə yetirir.

Modulun adı: İstehsalat təlimi

Modulun kodu: 16

Modulun ümumi məqsədi : Bu modul tamamladıqda tələbə avtomobil müssisələrində təlükəsizlik- texnikasına əməl etməklə iş yerinin və işin tələblərinə uyğun istifadə olunacaq alət və avadanlıqların təhlükəsiz tətbiqini, avtomobilin daxili yanma mühərriklərini növlərini, daxili yanma mühərriklərinin təmirə hazırlığını, texniki ölürlər müşahidələri yeri itirməyi, çilingər təmir işlərini və mühərrikin mexanizm və sistemlərinin müayinəsini və təmirini bacaracaq.

Təlim nəticəsi 1: Daxili yanma mühərriklərinin ümumi quruluşunu bilir.

Qiymətləndirmə meyarları

1.Daxili yanma mühərriklərinin əsas parametrlərini sadalayır.

2. "Ölü nöqtələr" , porşenin gedişi, yanma kamerasının həcmini və kamerada gedən prosesləri izah edir.

3. Slindirin işçi və tam həcmi, sixma dərəcəsini və mühərrikin həcmini (litrajını) şərh edir.

4. Dördtaktlı karbüratorlu mühərriklərin iş siklini sadalayır.

5. Dördtaktlı dizel mühərriklərin iş siklini sadalayır.

6. Çox slindirli mühərriklərin faydalı iş əmsalını müəyyən edir.

Təlim nəticəsi 2: Daxili yanma mühərriklərin mexanizmlərini elektrik ölçü cihazları vasitəsilə müayinə edib nasazlıqların aradan qaldırılmasını bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Çarxqolu- sürgüqolu müxanızminə aid hərəkət edən və etməyən hissələri sadalayır.

2. Çarxqolu- sürgüqolu müxanızminin nasazlıqlarının əlamətlərini, səbəblərini və aradan qaldırma üsullarını şərh edir.

3. Mühərrikin çarxqolu- sürgüqolu porşen qrupunun hissələrinin təyinatını izah edir.

4. Mühərrikin çarxqolu- sürgüqolunun və dirsəkli valın təyinatını izah edir

5. Mühərrikin çarxqolu- sürgüqolunun nazim çarxının və karterin təyinatını izah edir

Təlim nəticəsi 3: Daxili yanma mühərriklərinin çarxqolu- sürgüqolu mexanizmlərini texniki – təhlükəsizlik qaydalarına əməl olunmaqla söküb yiğma ardıcılığını bacarır

Qiymətləndirmə meyarları

1. Sürgüqolu və dirsəkli valın söküb yiğilmasını nümayiş edə bilir.

2. Nazim çarxın və karterin sökülmə-yiğılma ardıcılığını söyləyir

3. Çarxqolu- sürgüqolu müxanızmində yaranan nasazlıqların əlamətlərini izah edir.

4. Mühərrikin çarxqolu- sürgüqolu porşen qrupunu söküb-yiğma ardıcılığını və hissələrin

təyinarını şərh edə bilir.

Təlim nəticəsi 4: Daxili yanma mühərriklərinin qazpaylama mexanizmlərini texniki – təhlükəsizlik qaydalarına əməl olunmaqla söküb yiğma ardıcılığını bacarır

Qiymətləndirmə meyarları

1.Qazpaylama mexanizmlərini nasazlıqlarının əlamətləri, səbəblərini və aradan qaldırma üsullarını söyləyir

2.Paylayıcı valın və onun öturuculərinin təyinatını və işini izah edir

3.Klapanların sökülmə - yiğılma ardıcılığını şərh edir

4.Qazpaylama mexanizminin fazalarını müəyyən etməni və nizamlanmasını izah edir.

Təlim nəticəsi 5: Mühərrikin soyutma sistemlərinin təyinatını bilir və nasazlıqları müəyyən edib aradan qaldırılmasını bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1.Mühərrikin soyutma sisteminin cihaz və qovşaqlarının qurulunu bilir, nasazlıqların yaranma səbəblərini və əlamətlərini izah edir.

2.Mühərrikin qidalandırma sisteminin cihaz və qovşaqlarının qurulunu bilir, nasazlıqların yaranma səbəblərini və əlamətlərini izah edir.

3.Mühərrikin yaqlama sisteminin cihaz və qovşaqlarının qurulunu bilir, nasazlıqların yaranma səbəblərini və əlamətlərini izah edə bilir

4.Mühərrikin alışdırma sisteminin cihaz və qovşaqlarının qurulunu bilir, nasazlıqların yaranma səbəblərini və əlamətlərini izah edir.

Modulun adı: Ana dilində ünsiyyət

Modulun kodu: 18

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamlandıqdan sonra tələbə peşəkar ünsiyyəti təhlil etməyi, peşəkarlıq məsələləri ilə bağlı şifahi və yazılı şəkildə ünsiyyət qurmağı və peşəyə dair yazılı materiallardan istifadə etməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Peşəkar ünsiyyəti təhlil edir.

Təlim nəticəsi 2: Peşə məsələləri ilə bağlı şifahi ünsiyyət qurur.

Təlim nəticəsi 3: Peşə məsələləri ilə bağlı yazılı ünsiyyət qurur.

Təlim nəticəsi 4: Peşə məsələləri ilə bağlı yazılı materiallardan istifadə edir.

Modulun adı: Çağırışaqədərki hazırlıq

Modulun kodu: 19

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamlandıqdan sonra tələbə dövlət təhlükəsizliyinin tarixi və hüquqi əsasları, sıra və intizam nizamnamələrinin ümumi müddəalarını biliçəkdir.

Təlim nəticəsi 1: Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrində istifadə olunan hərbi texnika və sursatlar haqqında zəruri məlumatlara malik olduğunu nümayiş etdirir.

Təlim nəticəsi 2: Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrinin nizamnamələrində təsbit olunmuş əsas müddəaları mənimsədiyini, tibbi yardım və mülki müdafiə bacarıqlarına, topoqrafik vərdişlərə yiyləndiyini nümayiş etdirir.

Təlim nəticəsi 3: Mülki müdafiə, sıra təlimi və fiziki hazırlığa aid normativləri yerinə yetirir, onların icrası zamanı qrup və komanda tərkibində əlaqəli fəaliyyət göstərir.

Təhsil proqramlarına dair qeydlər

- Ümumi orta təhsil bazasından qəbul olunmuş və texniki peşə təhsili ilə yanaşı, tam orta təhsil alanlar üçün təşkil edilən qruplarda peşə təhsilinin dövlət standartında göstərilmiş "Ana dilində ünsiyyət" səriştəsi "Azərbaycan dili", "Xarici dildə ünsiyyət" səriştəsi "Xarici dil", "İnformasiya texnologiyaları" səriştəsi "İnformatika", "Hesablama əməliyyatlarını yerinə yetirmə" səriştəsi isə "Riyaziyyat" fənni proqramına integrasiya olunmuş şəkildə, həmçinin ixtisasın tələbləri nəzərə alınmaqla uyğunlaşdırılmış program əsasında tədris edilir.
- Tələbələrin sayı 15 (on beş) və daha çox olan qruplarda müvafiq maddi-texniki baza və ixtisas müəllimləri olduğu halda aşağıdakı fənlərin tədrisi 2 (iki) qrupa bölünə bilər:
  1. tədris digər dillərdə aparılan siniflərdə "Azərbaycan dili - dövlət dili kimi";
  2. tədris dilindən asılı olmayaraq bütün siniflərdə "Xarici dil", "Fiziki tərbiyə".
  3. "İnformatika" fənni üzrə praktiki məşğələlər.
- İnformatika kabineti olmayan peşə təhsili müəssisələrində "İnformatika" fənni üzrə praktik məşğələ keçirilmir.
- "Xarici dil" fənnində tədrisi nəzərdə tutulan xarici dilin seçimi zamanı tədris qruplarında təhsil alan tələbələrin mütləq çoxluğu nəzərə alınaraq ümumtəhsil pilləsində təhsil aldıqları "əsas xarici dil" əsas götürülür.
- Tədris ilinin birinci yarısında qrupda tələbələrin sayının azalması tədris planı ilə müəyyən edilmiş müvafiq fənlərin tədrisində qrupun iki qrupa bölünməsinə məhdudiyyət yaratır.
- Pilot peşə təhsil müəssisələrində Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 11 mart tarixli 86 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Peşə təhsili müəssisələrinin ayrı-ayrı peşə istiqamətləri üzrə tədris qruplarında orta sıxlığın müəyyən edilməsi haqqında" qərarin 3-cü bəndinə uyğun olaraq tədris qruplarında təhsiləlanların sayı 16 nəfərdən çox olduqda, laboratoriya və istehsalat təlimi dərslərində qruplar 2 yarımqrupa bölünə bilər. Pilot peşə təhsil müəssisələrinin siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
- Pilot peşə təhsili müəssisələrində və pilot layihələrdə "Peşə təhsili haqqında" qanunun 11.2. maddəsinə müvafiq olaraq işəgötürənlərin istehsalat təcrübəsinə rəhbər təyin etdiyi mütəxəssislərə təhsil müəssisəsi tərəfindən təcrübə saatları üçün nəzərdə tutulmuş haqq ödənilə bilər. Pilot peşə təhsil müəssisələri və pilot layihələrin siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
- Nəqliyyat vasitələri sürücülerinin hazırlanması həyata keçirən ixtisaslar üzrə tədris Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 15 mart tarixli 41 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Nəqliyyat vasitələri sürücülerinin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması kursları haqqında Əsasname" (mövcud dəyişikliklərlə) əsasında, həmçinin Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsi və Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə razılaşdırılmış, Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilmiş müxtəlif kateqoriyalı avtomobil nəqliyyatı vasitələri sürücülerinin hazırlanması üçün mövcud tədris plan və proqramlarına uyğun aparılır.

9. Traktorlar və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün sürücü hazırlayan ixtisaslar üzrə Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Kollegiyasının 30 may 2012-ci il tarixli 05/2012-1 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Traktorlar və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün imtahanların qəbulu və sürücülük vəsiqəsinin verilməsi haqqında təlimat" (mövcud dəyişikliklərlə) və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 15 mart tarixli 41 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Nəqliyyat vasitələri sürücülərinin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması kursları haqqında Əsasname" (mövcud dəyişikliklərlə) əsasında, həmçinin traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün sürücülərin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması programı üzrə təlim kursunun tələblərinə uyğun aparılır.
10. Dual və axşam qrupları üçün hazırlanmış tədris planları tətbiq edilən peşə təhsil müəssisələri və qrupların (ixtisaslarının) siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
11. Kənd təsərrüfatı istiqaməti üzrə olan ixtisasların bəzilərində seçmə modulu kimi təqdim olunan modullar seçilərkən regionun iqtisadi xüsusiyyəti nəzərə alınır.
12. STEM Mərkəzi yaradılmış peşə təhsil müəssisələrində tədris olunan bütün ixtisaslar üzrə həftədə 2 (iki) saat olmaqla "STEM" fənni əlavə olaraq tədris olunur.

